

Resumo

Unidade 7

1. A revolución romántica: conciencia histórica e novo sentido da ciencia.

Os acontecementos históricos máis decisivos do século XIX son:

- a) A substitución das monarquías absolutas por réximes parlamentarios.
- b) A aparición dunha nova clase social, o proletariado, que ten a súa orixe no desenvolvemento industrial.
- c) O desenvolvemento de enormes avances técnicos e científicos.
- d) A transformación do clasicismo e racionalismo nun individualismo e irracionalismo.

Os principais movementos deste século no ámbito da literatura serán: o Romanticismo, o Realismo e o Posromanticismo.

As características máis salientables deste movemento son: o individualismo, o sentimentalismo, o idealismo e as preocupacións filosóficas e políticas.

2. A poesía romántica:

2.1. En Inglaterra

A época romántica en Inglaterra pode centrarse a finais do século XVIII.

Inglaterra, neste período, dá o seu paso decisivo á hexemonía mundial, pola súa poderosa industrialización e pola súa vitoria sobre Napoleón.

Os escritores ingleses, en principio e maioritariamente puxéronse do lado da Revolución francesa, non sen matices.

Inglaterra foi de sempre un país que amou a liberdade. De aí que alí que o Romanticismo fose un movemento continuísta.

O Romanticismo comezou en Inglaterra case ao mesmo tempo que en Alemania.

Lord Byron, Percy Bysshe Shelley e John Keats son os poetas por antonomasia do Romanticismo inglés.

2.2. En Alemaña

O Romanticismo aparece en Alemania como protesta contra o neoclasicismo francés.

Os románticos alemáns son autores de grande sensibilidade artística e musical, de relixiosidade profunda, de pensamento filosófico vigoroso e de grande preocupación pola estética.

O Romanticismo alemán non foi un movemento unitario.

Os filósofos dominantes do romanticismo alemán foron Johann Gottlieb e Friedrich Wilhelm Joseph Schelling (os fundadores do Idealismo Alemán).

Os poetas máis nomeados son Friedrich Hölderlin, Friedrich Leopold von Hardenberg ("Novalis"), e Heinrich Heine.

2.3. En Francia

O Romanticismo francés, ao primeiro reaccionario e antirrevolucionario, chegará a ser visto, desde 1830, en termos de Vitor Hugo, como o equivalente do liberalismo, para despois ser seguido dos esteticistas e os poetas malditos.

Na orde poética, ata a década de 1830-1840, o verso e o teatro son en Francia os dous grandes campos da literatura: neses anos a poesía cederá á

novela a primacía, mesmo mercantil, pois houbo un período en que algúns poetas gañaban moito diñeiro cos seus versos.

En Francia coexisten un Romanticismo tradicionalista, que evoca e defende o cristianismo, e un Romanticismo liberal de tipo enciclopedista.

Na poesía romántica francesa convén distinguir dúas tendencias: a tradicionalista e a liberal.

Poetas tradicionalistas son: De Maistre, De Bonald, Lacordaire, De Lamennais, Alphonse de Lamartine, Alfred Victor de Vigny, Alfred de Musset, T. Gautier.

O poeta liberal máis salientable sería Víctor Hugo.

2.4. En Italia

Italia é unha creación do Romanticismo: este novo espírito, alí, únese coas ansias de unidade nacional, que se acadará en 1870.

En Italia o Clasicismo opuxo moita resistencia ao Romanticismo. Ata tal punto que este é un mero episodio dentro da gran tradición clásica italiana. Con todo, tivo un marcado carácter patriótico que axudou no proceso de reunificación da península. O manifesto romántico italiano foi Lettera semiseria de Grisóstomo do Berchet (1816). O Romanticismo italiano ten un rigoroso ton clasicista, sobre todo na poesía. Os poetas máis destacados son: Ugo Fascolo, e Giacomo Leopardi.

2.5. En Rusia

O espírito prerromántico aparece na lírica de Alexandr Petróvich Sumarókov (1718-1777), que é o primeiro en cantar motivos campesiños.

Os catro grandes autores románticos: Vasili Andréievich Zhukovski (1783-1852), Alexandr Serguéievich Pushkin (1799-1837), Fiódor Ivánovich Tiútchev (1803-1873), e Mijail Yúrievich Lérmontov (1814-1841).

2.6. En Portugal

O Romanticismo en Portugal xorde polo cansazo da literatura neoclásica e pola influencia dos políticos que retornan de Inglaterra e Francia. Entre os poetas románticos máis salientables están: Almeida Garret e Alexandre Herculano.

2.7. En Hispanoamérica

O Romanticismo entra en Hispanoamérica na época das loitas pola independencia. Con todo o independentismo non coincide co estilo romántico: case todos os grandes poetas da independencia teñen moito de clasicistas.

Como transición cara os novos tempos da literatura hai que sinalar en Hispanoamérica o labor de escritores como o mexicano Xosé Xoaquín Fernández de Lizardi (1776-1827), o venezolano Andrés Bello (1781-1865), e o ecuatoriano Xosé Xoaquín de Olmedo (1780-1847). Os grandes poetas románticos serán, con todo, o cubano Xosé María Heredia (1803-1839), e o arxentino Esteban Echeverría (1805-1851).

2.8. En España

España foi o país romántico por excelencia e varios os motivos polos que os románticos admiran España: a literatura barroca, o contacto co mundo oriental, a Idade Media, o cristianismo, a Guerra da Independencia.

O Romanticismo provocou en España a aparición de numerosos poetas. Estes poetas seguen dúas orientacións: unha histórico-descriptiva co

Duque de Rivas, Zorrilla, Espronceda, o padre Arolas, Ruiz Aguilera ou García de Tassara, e outra intimista con Bécquer, Nicomedes Pastor Díaz e Carolina Coronado. A Rosalía de En as orillas do Sar pode ser incluída neste último grupo.

2.9. En Galicia

Foi o amor romántico polo popular o que desperta en Galicia a lembranza do pasado e o desexo de facer rexurdir a literatura en galego. Este movemento vai levar o nome de Rexurdimento e será un intento de recuperar a lingua e a cultura galegas e en galego. Os Xogos Florais e o inicio da edición das publicacións da Biblioteca Galega supuxeron o inicio dunha actividade encamiñada cara esa recuperación, que tivo como primeiros responsables aos precursores (Añón, Pintos, A mas Carvajal) e como figuras insignes a Rosalía, Curros e Pondal.